

Algemeen	
Onderwerp	Eigen bijdrage Beschermd Wonen
Verspreiden	Ja
Contactpersoon	Wendy van Neer
Eenheid	Inkoop en Contractbeheer
E-mail	w.vanneer@regiogv.nl
Kenmerk	19.0001554
Datum	21 februari 2019

Voorstel

Nummer	Omschrijving
Voorstel 1.	Kennisnemen van de memo's eigen bijdrage beschermd wonen (1 & 2).
Voorstel 2.	Ermeestemmen dat gemeenten regionaal gelijk beleid uitvoeren voor het innen van de Eigen Bijdrage Beschermd wonen. Conform oplossingsrichting 1 in bijgevoegd memo.

Behandeling

Datum	Overleg	Doel	Conclusie
28-02-19	Directieoverleg	Vaststellen	Geen eenduidige lijn.
23-05-19	Portefeuillehouders	Vaststellen	

Toelichting

Beknopte toelichting

Inwoners die gebruiken maken van beschermd wonen, betalen hiervoor een eigen bijdrage. Het CAK berekent en int de eigen bijdrage op basis van inkomen, vermogen, de leeftijd en de huishoudsamenstelling. Beschermd wonen mag bij wet niet worden uitgesloten van de eigen bijdrage. Dit betekent dat inwoners altijd een eigen bijdrage verschuldigd zijn. Het vrijstellen van inwoners van het betalen van een eigen bijdrage, is dan ook niet rechtmatig. Ook is het onlangs ingevoerde abonnementstarief niet van toepassing op beschermd wonen. De eigen bijdrage wordt nog altijd vastgesteld op basis van inkomen, vermogen en leeftijd. Wanneer inwoners door de EB in de problemen komen, dan kan dit via minimaregelingen worden gecompenseerd.

In het beleidsplan bescherming en opvang hebben gemeenten afgesproken dat de inkomsten die voortvloeien uit de eigen bijdrage beschermd wonen, inkomsten vormen van de Regio Gooi en Vechtstreek. De verwachte inkomsten aan eigen bijdragen beschermd wonen, zijn dan ook verwerkt in de begroting bescherming en opvang.

Onlangs is gebleken dat de gegevens van 63 inwoners niet of niet correct zijn ingevoerd in het systeem van het CAK. Hierdoor kan de eigen bijdrage niet worden geïnd. Het gevolg hiervan is dat de Regio naar schatting ruim € 300.000 aan inkomsten misloopt. In dit memo geven we een korte achtergrondschets en vragen we gemeenten de nodige correcties door te voeren, zodat de eigen bijdrage weer conform landelijke wet en regelgeving kan worden vastgesteld en geïnd.

Aan de hand van bijgevoegd memo vragen wij gemeenten afwijkingen op toewijzing op of ná 1 januari 2018 zo snel als mogelijk aanleveren of corrigeren door het CAK. In het directieoverleg van februari 2019 is hierover een uitgebreide discussie gevoerd met de directieleden. Er was geen overeenstemming over hoe met dit vraagstuk om te gaan. Voeren gemeenten regionaal gelijk beleid uit t.a.v. het innen van de Eigen Bijdrage en voeren zij lokaal maatwerk d.m.v. minimaregelingen? Of wordt er ingezet op geen gelijk beleid en zetten we in op het ontstaan van een vordering van de Regio op de betreffende gemeente ter hoogte van de minimale Eigen Bijdrage? De risico's t.a.v. de onrechtmatigheid in de jaarrekening kunnen hiermee niet opgelost worden. De complexiteit t.a.v. verwijzende en vestigende gemeente kan wellicht met een onderlinge verrekening opgelost worden maar zal niet eenvoudig zijn. Het directieoverleg vraagt gemeenten om knopen door te hakken v.w.b. het hoe nu verder.

Bijlage(n)

Nummer	Omschrijving
Bijlage 1.	Memo 1 eigen bijdrage beschermd wonen.
Bijlage 2.	Memo 2 eigen bijdrage beschermd wonen.

Eigen Bijdrage Beschermd Wonen

Algemeen	
Aan	Directieoverleg
Van	Wendy van Neer
Datum	8 april 2019
Verspreiden	Nee
Kenmerk	

Aanleiding

In het Directieoverleg van 28 februari jl. is gebleken dat niet alle gemeenten de Eigen Bijdrage Beschermd Wonen innen bij 18-23 jarigen. Wettelijk is dit verplicht. Wanneer inwoners door de EB in de problemen komen, dan kan dit via minimaregelingen worden gecompenseerd. Huizen heeft aangegeven dat de kans bestaat dat jongeren afzien van hulp wanneer ze de EB niet kunnen betalen. Daarnaast is een compensatie via de minimaregelingen een extra administratieve last. Tegelijkertijd heeft het DO het belang van de solidariteitsafspraken die er in het licht van de begroting bescherming en opvang zijn gemaakt rondom de EB benadrukt. De EB vormen inkomsten in de begroting Bescherming en Opvang. Het Directieoverleg heeft gevraagd te onderzoeken wat de consequenties zijn van het niet naleven van de wetgeving en op welke wijze er eventueel omgegaan kan worden met lokaal afwijkend beleid.

Omvang vraagstuk

In totaal waren er 262 mensen met een actieve toewijzing beschermd wonen met toeslag huisvesting in 2018. Hiervan zijn 45 personen 23 jaar of jonger, de verdeling over de oorspronkelijke gemeenten is als volgt:

Gemeente	Leeftijd						Totaal	Totaal
	18	19	20	21	22	23		
Blaricum			1			1	2	3
Eemnes								2
Gooise Meren	3	2	3	7	6	6	27	125
Hilversum	2	3	2		1	1	9	61
Huizen		1		1			2	53
Laren	1						1	2
Weesp			3				3	12
Wijdmeren		1					1	4
Eindtotaal	6	7	9	8	7	8	45	262

Consequenties begroting, jaarrekeningen, rechtmatigheid

Wanneer gemeenten besluiten om de Eigen Bijdrage niet te heffen worden de inkomsten van de regionale begroting Bescherming en Opvang verlaagd. Daarmee ontstaat er een onzekerheid in de jaarrekening van de Regio t.a.v. de te innen Eigen Bijdrage. De inning van de Eigen Bijdrage is wettelijk verplicht. In de jaarrekening van de betreffende gemeente ontstaat een financiële fout doordat het niet innen van de Eigen Bijdrage onrechtmatig is, zelfs wanneer dit in lokaal beleid is verankerd. Het risico bestaat dat deze onrechtmatigheid ontdekt wordt in de accountantscontrole en daarmee een rapportage issue wordt. Hiermee zou deze beleidsafwijking publiek bekend worden. Daarmee bestaat het risico dat inspectie of ministerie gemeenten hierop zullen aanspreken.

(Beleidsmatige) consequenties

Naast consequenties t.a.v. de begroting van de Regio en de jaarrekeningen kan het niet innen van de Eigen Bijdrage voor jongeren een aantal negatieve effecten op de regionale (beleids)doelstellingen en afspraken hebben.

1. Wanneer er tot 23 jaar geen bijdrage betaald hoeft te worden zal doorstromen naar zelfstandige woonruimte voor de betreffende jongere direct negatieve financiële consequentie hebben. Dit kan tot effect hebben dat de doorstroom nog meer stagneert dan nu het geval is.
2. De omvorming van de Beschermd Wonen plekken naar plekken waar Wonen en Zorg gescheiden worden zal voor jongeren direct tot gevolg hebben dat er wel huur betaald moet gaan worden. De transformatie naar meer zelfstandigheid binnen het Beschermd Wonen zal hiermee voor jongeren onder de 23 onaantrekkelijk worden.
3. Het wordt potentieel aantrekkelijk om vanuit een gemeente die geen Eigen Bijdrage heft een beschikking voor Beschermd Wonen te krijgen, hetgeen shoppen tot gevolg kan hebben.
4. Wonen zonder lasten maakt het extra aantrekkelijk om een aanvraag voor Beschermd Wonen te doen.
5. Regionaal is solidariteit afgesproken op de begroting Bescherming en Opvang. Wanneer gemeenten besluiten geen Eigen Bijdrage te heffen laten ze door lagere inkomsten op de regionale begroting indirect de andere gemeenten daaraan meebetalen.
6. Wanneer het beleid t.a.v. de Eigen Bijdrage regionaal niet gelijk is ontstaat er een vraagstuk t.a.v. de verwijzende en de vestigende gemeente. Wanneer iemand verwezen wordt door een gemeente die niet int en de gemeente waar plek is in Beschermd Wonen wel int dan wordt de betreffende jongere alsnog met een Eigen Bijdrage geconfronteerd of de vestigende gemeente moet in strijd met het eigen beleid gaan handelen.

Oplossingsrichtingen

1. Regionaal gelijk beleid voeren t.a.v. het innen van de Eigen Bijdrage en lokaal maatwerk leveren d.m.v. minimaregelingen. Daar waar voor de betreffende jongere door het CAK de Eigen Bijdrage onvoldoende gematigd wordt kan de Eigen Bijdrage achteraf (gedeeltelijk) gecompenseerd worden.
2. Regionaal geen gelijk beleid voeren t.a.v. het innen van de Eigen Bijdrage. Om de nadelige effecten voor de samenwerkende gemeenten zo veel mogelijk te beperken besluiten dat op het moment dat er geen Eigen Bijdrage geïnd wordt er een vordering van de Regio op de betreffende gemeente ter hoogte van de minimale Eigen Bijdrage ontstaat. De risico's t.a.v. de onrechtmatigheid in de jaarrekening kunnen hiermee niet opgelost worden. De complexiteit t.a.v. verwijzende en vestigende gemeente kan wellicht met een onderlinge verrekening opgelost worden maar zal niet eenvoudig zijn.

Eigen bijdrage beschermd wonen

Algemeen	
Aan	Directie overleg
Van	Wendy van Neer
Datum	31 januari 2019
Verspreiden	Nee
Kenmerk	19.0001558

Inleiding

Inwoners die gebruiken maken van beschermd wonen, betalen hiervoor een eigen bijdrage. Het CAK berekent en int de eigen bijdrage op basis van inkomen, vermogen, de leeftijd en de huishoudsamenstelling. De inwoner betaalt de eerste zes maanden van het verblijf standaard een lage bijdrage. Na deze eerste zes maanden betaalt de inwoner het lage of hoge tarief. In 2018 is dit minimaal € 161,80 en maximaal € 2.332,60 per maand. Beschermd wonen mag bij wet niet worden uitgesloten van de eigen bijdrage. Dit betekent dat inwoners altijd een eigen bijdrage verschuldigd zijn. Het vrijstellen van inwoners van het betalen van een eigen bijdrage, is dan ook niet rechtmatig. Ook is het onlangs ingevoerde abonnementstarief niet van toepassing op beschermd wonen. De eigen bijdrage wordt nog altijd vastgesteld op basis van inkomen, vermogen en leeftijd.

Per 1 oktober 2018 is de toewijzende gemeente verantwoordelijk voor het aanmelden van de inwoners die gebruik maken van beschermd wonen bij het CAK. Zij voeren de persoonsgegevens op in het systeem van het CAK, zodat het CAK kan overgaan tot het vaststellen en innen van de eigen bijdrage. Om een stapeling van facturen te voorkomen is het van groot belang dat gemeenten de opvoering zo snel als mogelijk doen.

In het beleidsplan bescherming en opvang hebben gemeenten afgesproken dat de inkomsten die voortvloeien uit de eigen bijdrage beschermd wonen, inkomsten vormen van de Regio Gooi en Vechtstreek. De verwachte inkomsten aan eigen bijdragen beschermd wonen, zijn dan ook verwerkt in de begroting bescherming en opvang.

Onlangs is gebleken dat de gegevens van 63 inwoners niet of niet correct zijn ingevoerd in het systeem van het CAK. Hierdoor kan de eigen bijdrage niet worden geïnd. Het gevolg hiervan is dat de Regio naar schatting ruim € 300.000 aan inkomsten misloopt. In dit memo geven we een korte achtergrondschets en vragen we gemeenten de nodige correcties door te voeren, zodat de eigen bijdrage weer conform landelijke wet en regelgeving kan worden vastgesteld en geïnd.

Probleemanalyse

Uit controle door de Regio is gebleken dat na 1 januari 2018 de gegevens van 63 inwoners niet of niet correct zijn ingevoerd in het systeem van het CAK. Hierdoor kan de eigen bijdrage niet worden geïnd. Het gevolg hiervan is dat de Regio naar schatting ruim € 300.000 aan inkomsten misloopt. Van 45 inwoners die gebruik maken van beschermd wonen zijn de gegevens helemaal niet opgevoerd. Bij 18 inwoners geldt dat de gegevens niet correct zijn ingevoerd.

Omschrijvingscode analyse	Aantal
Actief in 2018 - foutieve einddatum (te vroeg afgesloten in CAK)	16
Actief in 2018 - foutieve startdatum CAK (startdatum in 2018)	2

Actief in 2018 - niet aangemeld in het CAK	45
Eindtotaal	63

Het aantal van 63 inwoners dat (correct) moet worden opgevoerd in het systeem van het CAK is als volgt over de gemeenten verdeeld:

Aantal van BSN	
Gemeente	Totaal
Blaricum	2
Gooise Meren	43
Hilversum	11
Huizen	1
Laren	2
Weesp	2
Wijdmeren	2
Eindtotaal	63

Oorzaken

De oorzaken voor het niet/niet volledig opnemen van gegevens van inwoners die gebruik maken van beschermd wonen in het systeem van het CAK, zijn naar onze informatie tweeledig:

- Een aantal gemeenten heeft beleidsregels opgesteld over het vrijstellen van inwoners tot 23 jaar van het betalen van een eigen bijdrage beschermd wonen. Hoewel dit niet rechtmatig is, lijkt dit bij een aantal gemeenten wel het beleid te zijn (geweest).
- De wet/het beleid is niet/niet correct uitgevoerd.
- De gegevens zijn door een foutieve administratieve opvoer door de gemeente niet correct doorgevoerd bij het CAK.

Juridische analyse

1. Beschermd wonen mag niet worden uitgezonderd van de eigen bijdrage. Gemeenten hebben wat dit betreft géén beleidsvrijheid. Met andere woorden: hier moet de eigen bijdrage opgelegd worden zoals die in de wet voor verschillende inkomenssituaties en gezinssamenstellingen wordt beschreven.
2. Een aantal gemeente heeft de verlengde jeugdhulp gebruikt als onderbouwing voor de invoering van een vrijstelling voor inwoners tot 23 jaar. Ook dit biedt geen grondslag. De verlengde jeugdhulp is bedoeld als een vangnet voor vormen van jeugdhulp die na de 18e verjaardag door moeten lopen, maar waar geen wettelijke voorziening voor bestaat. Denk aan pleegzorg, speltherapie, creatieve therapie. Deze vormen van zorg worden uitsluitend als jeugdhulp aangeboden en kennen geen variant voor meerderjarigen onder een ander wettelijk kader. Toch kan er reden zijn om die vormen van zorg wel na de achttiende verjaardag te laten doorlopen. Voor die situaties is de verlengde jeugdhulp bedoeld. Maar als de hulp na de 18e verjaardag wél onder een ander wettelijk kader kan worden verleend, dan is dat een voorliggende voorziening. Beschermd wonen is een voorziening die voor meerderjarigen is ondergebracht in de Wmo 2015. Wij zien geen mogelijkheid om beschermd wonen aan meerderjarigen op grond van de Jeugdwet toe te kennen.
3. Als in de verordeningen/beleidsregels is bepaald dat bij beschermd wonen bij 18-plussers er geen eigen bijdrage wordt geheven, dan vindt dit geen steun in de wet. Met andere woorden: de verordeningen/nadere regels zijn in strijd zijn met de wet. Aan die verordening/beleidsregels kan geen gevolg worden gegeven omdat de wet altijd prevaleert boven lokaal beleid.
4. Het verdient de voorkeur om de verordeningen/beleidsregels waar van toepassing zo spoedig mogelijk aan te passen, zodat er geen misverstand meer kan bestaan dat er bij beschermd wonen een

eigen bijdrage van toepassing is. Zelfs vóór die aanpassing kan de eigen bijdrage wel worden geheven, omdat de uitsluiting van de eigen bijdrage nu eenmaal in strijd is met de wet.

Financieel

De Regio loopt naar schatting ruim € 300.000 aan inkomsten mis. Dit is gebaseerd op de gemiddelde inkomsten per beschermd wonen plek van de voorgaande jaren. Naar schatting is het financiële aandeel per gemeente als volgt:

Aantal van BSN	
Gemeente	Totaal
Blaricum	9.524
Gooise Meren	204.762
Hilversum	52.381
Huizen	4.762
Laren	9.524
Weesp	9.524
Wijdmeren	9.524
Eindtotaal	300.000

Correctie

Wij adviseren gemeenten om de volgende stappen te ondernemen om de eventuele bewuste of onbewuste vrijstelling van de eigen bijdrage op te lossen:

- Afwijkingen op toewijzing op of ná 1 januari 2018 zo snel als mogelijk aanleveren of corrigeren door het CAK. In verband met de regionale accountantscontrole en de hierboven beschreven onrechtmatigheid vragen wij gemeenten met klem op uiterlijk 15 maart door te voeren en ons te bevestigen dat deze wijzigingen zijn doorgevoerd.
- Inwoners te informeren over de vertraagde inning van de bijdrage, met alle consequenties van dien. Desgewenst kan de Regio voorzien in een informatiebrief die naar inwoners wordt gestuurd.
- Wanneer van toepassing: de verordeningen/beleidsregels zo spoedig mogelijk aanpassen.
- Consulanten informeren over het belang en wijze van het (correct) opvoeren van gegevens van inwoners die gebruik maken van beschermd wonen in het systeem van het CAK. De Regio kan dit desgewenst faciliteren.
- Overwogen kan worden om bij de aanpassing van de Gemeenschappelijke Regeling van de Regio in dit jaar, ook de inning van de eigen bijdragen voor beschermd wonen aan de Regio over te dragen. Dit vraagstuk wordt in de eerste instantie voorgelegd aan het uitvoeringsoverleg sociaal domein en de klankbordgroep sociaal domein. Op basis van deze afstemming volgen er eventuele adviezen.

Kanttekeningen

1. Gevolgen voor inwoners: Op het moment dat gemeenten alsnog de gegevens aanleveren bij het CAK, zal het CAK de Eigen Bijdrage met terugwerkende kracht berekenen en innen. Inwoners ontvangen een factuur voor de nog niet betaalde eigen bijdrage. Inwoners kunnen vervolgens een betalingsregeling treffen met het CAK om de achterstallige bijdrage te spreiden. Gemeenten kunnen voor inwoners die hierdoor in de problemen komen maatwerkoplossingen inzetten. Bijvoorbeeld via minimaregelingen.
2. Dit memo bevat geen uitwerking van alternatieven. Omdat elk alternatief op het innen van de eigen bijdrage een onrechtmatige is.